

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๘/๒๕๔๘

วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายประเสริฐ จอววิริยะวงศ์) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐)

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาล
รัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ เป็นบทบัญญัติ
ที่ให้โอกาสคู่ความทั้งสองฝ่ายไม่ว่าโจทก์หรือจำเลยที่จะนำคดีที่ต้องห้ามมิให้ฎีกาแล้วขึ้นสู่การพิจารณา
ของศาลฎีกาซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์สูงกว่าศาลล่างทั้งสอง
เป็นผู้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อคู่ความเห็นว่ายังไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการตัดสินของศาลอุทธรณ์
หากมีการดำเนินการตามเงื่อนไขที่มาตรา ๒๒๑ กำหนดไว้ คือถ้าผู้พิพากษาคนใดซึ่งพิจารณา หรือ
ลงชื่อในคำพิพากษา หรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้น
เป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลสูงสุดและอนุญาตให้ฎีกา หรืออธิบดีกรมอัยการลงลายมือชื่อรับรอง
ในฎีกาว่ามีเหตุอันควรที่ศาลสูงสุดจะได้วินิจฉัย ก็ให้รับฎีกานั้นไว้พิจารณาต่อไป ดังนั้นหากฎีกาของ
คู่ความเป็นไปตามเงื่อนไขของมาตรา ๒๒๑ ครบถ้วน ศาลฎีกาก็มีหน้าที่ต้องรับพิจารณาฎีกาของ
คู่ความที่มีการอนุญาตหรือรับรองให้ฎีกาได้ จะปฏิเสธไม่รับพิจารณาก็ไม่ได้ และศาลฎีกาก็มีอำนาจอิสระ
ที่จะใช้ดุลพินิจวินิจฉัยฎีกาของคู่ความตามกฎหมายด้วยความเป็นธรรม ในกรณีของผู้ร้อง แม้โจทก์ร่วม
จะฎีกาว่าไม่ควรรอกการลงโทษจำคุกให้ผู้ร้อง (จำเลย) แต่ผู้ร้องก็มีสิทธิดำเนินการขอให้มีการอนุญาต
ให้ฎีกาได้ตามมาตรา ๒๒๑ เช่นเดียวกับโจทก์ร่วมเพราะผู้ร้องอาจฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์
ว่าไม่ควรลงโทษจำคุกผู้ร้องแล้วรอกการลงโทษควรลงโทษปรับสถานเดียว หรือระยะเวลาที่ให้รอกการลงโทษ
จำคุกนานเกินไป หรือค่าปรับสูงเกินไป เป็นต้น โดยอ้างเหตุผลต่าง ๆ ซึ่งศาลฎีกาก็อาจเห็นด้วยกับ
เหตุผลของผู้ร้องและวินิจฉัยให้เป็นคุณแก่ผู้ร้องได้ และแม้คดีนี้ผู้ร้องจะมีได้ฎีกาด้วยก็ตาม
เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงในสำนวนคดีและเหตุผลในฎีกาของโจทก์ร่วมแล้ว ศาลฎีกาอาจเห็นว่าศาลล่าง
ทั้งสองวางโทษผู้ร้องหนักเกินไป ก็จะพิพากษาแก้โทษให้เบาลงได้ เช่น ให้ลงโทษปรับสถานเดียวโดย

ไม่มีโทษจำคุก หรือลดค่าปรับลงเป็นต้น การที่ผู้พิพากษาที่พิจารณาคดี หรือลงชื่อในคำพิพากษาในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์อนุญาตให้ฎีกาได้จึงมิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะหรือเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของผู้ร้อง แต่เป็นการสนับสนุนเจตนารมณ์ของคู่ความที่ไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ซึ่งนอกจากเหตุผลของคู่ความที่ประสงค์จะฎีกาแล้วยังต้องขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้พิพากษาที่มีอำนาจอนุญาตให้ฎีกาเห็นว่า เป็นปัญหาสำคัญที่สมควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลฎีกาด้วยหรือไม่ หากผู้พิพากษาที่มีอำนาจอนุญาตให้ฎีกาไม่เห็นด้วยก็จะไม่อนุญาตให้ฎีกาต่อไป การที่ผู้ร้องมีสิทธิที่จะฎีกาได้หากดำเนินการตามมาตรา ๒๒๑ เช่นเดียวกับโจทก์ร่วม แต่ผู้ร้องไม่ยอมใช้สิทธินั้น และอ้างในทำนองว่าบทบัญญัติที่ให้อำนาจผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีในศาลล่างทั้งสองอนุญาตให้ฎีกาได้นั้นไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้อง เพราะอาจทำให้ผู้ร้องถูกศาลฎีกาพิพากษาจำคุกโดยไม่รอการลงโทษได้ จึงเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนขัดต่อกฎหมายและเหตุผลต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาเมื่อผู้ร้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ คลาดเคลื่อนเช่นนี้ และมีได้ใช้สิทธิฎีกาโดยอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อขอความเป็นธรรมจากศาลฎีกา เช่นเดียวกับโจทก์ร่วมกลับอ้างว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐ ซึ่งจะมีผลเป็นการทำลายล้างกฎหมายที่ให้สิทธิในการฎีกาแก่คู่ความทุกฝ่าย และเห็นว่า การที่ผู้ร้องกริ่งเกรงว่าศาลฎีกาจะไม่รอการลงโทษผู้ร้องจึงอ้างว่า มาตรา ๒๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากศาลล่างทั้งสองลงโทษจำคุกผู้ร้องโดยไม่รอการลงโทษ เป็นเหตุให้ผู้ร้องต้องห้ามฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ ก็เชื่อว่าผู้ร้องคงต้องขวนขวายเพื่อใช้สิทธิฎีกาขอให้ลดโทษหรือรอการลงโทษตามมาตรา ๒๒๑ เป็นแน่แท้ และคงไม่อ้างว่า มาตรา ๒๒๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้นข้อโต้แย้งของผู้ร้องจึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ